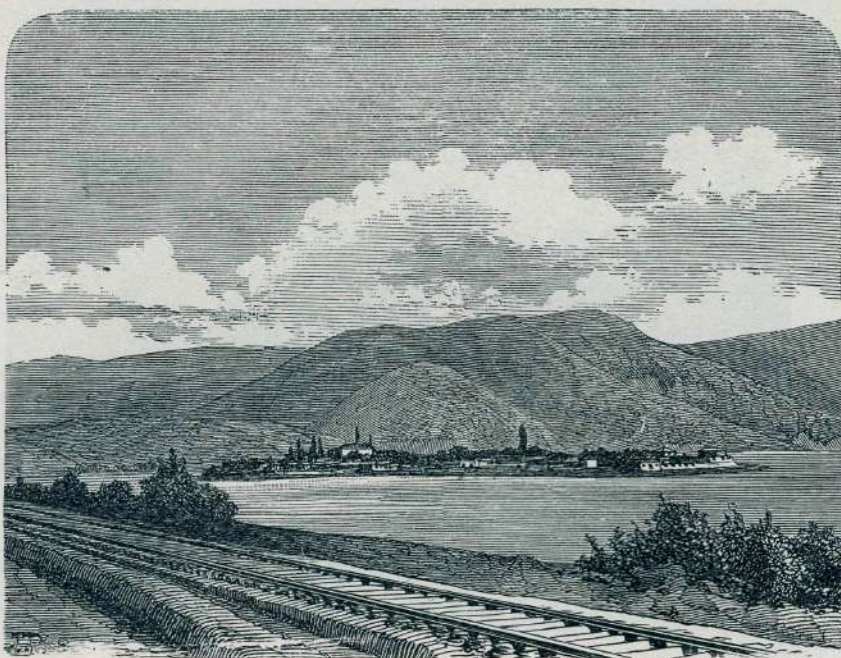

nima nikakršnih, pač pa ima kor (brez orgelj seveda) in nekako prižnico. Tla so pokrita s pisanimi pregrinjali. Na stenah visi nekaj tabel s turškimi napisi, najbrže izreki iz korana. Pred neko duplino stojita dva muslima¹⁾ in opravljata svoj akšam²⁾. Molila sta turško, stala, priklanjala se z gornjim telesom, poklekovala na tla, poljubljala prah in delala bogve kaj še.

Zapuščal sem staro trdnjavo, ki je brez vsake strateške vrednosti. „Tešek kérem!“ in pristali smo na levem bregu Donave. Mesec je priplaval izza visokih Transsilvanskih Alp, ko sem došel v Staro Oršovo.

Stara Oršova.

VI.

Gotovo si že slišal o slovitih toplicah Mehadiji in Herkulovih varih; saj jih Madjari priporočajo na vse pretege, in po vseh večjih avstrijskih postajah je gotovo nabit tudi plakat z naslovom: „Herculesfürdő“. Šel sem jih pogledat.

Peljali smo se od Oršove dobrih 20 km proti severu, dokler nismo došli do čedne postaje „Herculesfürdő“. Nebroj voz-

nikov čaka pred postajo in ti kliče: „Tešek kérem!“ Od postaje do toplic je še precej dolga pot; zato je najbolje, da sedeš v kočijo in se izročiš vozniku na milost in nemilost. Cesta zavije med visoke hribe. Dolina je res sila romantična. Skoraj si misliš, da si zašel v Tirole, pa si vendar globoko doli v zadnjih izrastkih Karpatov. Voziš se dolgo časa po gladki cesti, dokler ne zagledaš pred seboj lepo zidanih visokih hiš in na njih izključno madjarskih napisov, dasiravno bivajo v celi okolici sami Rumuni.

Že v starih časih so bile znane toplice „Ad medias“ in pa „Aquae Herculi sacrae“.

Pravijo, da se v okolici nahaja še nekaj starih spomenikov. Toplice so lastnina države, in le-ta jih tudi oskrbuje. V sezoni so baje prenapolnjene. Kajpada vlada v Herkulovih varih draginja kakor v vsakih drugih toplicah. Vrelcev je osemnajst; rabijo jih devet. Menda so izvrstno sredstvo zoper revmatizem, protin itd. Res krasne toplice so Herkulovi vari sredi divjeromantične doline. Izprehajališč in zabavišč imaš na izbiri. Visoki hribi za-

pirajo pristop vsem škodljivim vetrovom. Po dolini pa šumi deroča Černa, ki se pri Oršovi izliva v Donavo.

Mehadije nisem videl; tudi ni na tako velikem glasu kakor Herkulovi vari.

Med Staro Oršovo in med državno mejo se pride po krasnem drevoredu do „Kapelice ogrske krone“, ki stoji ravno tam, kjer so dné 8. septembra l. 1853. izkopali ogrsko kraljevo krono z državnimi insignijami. Ko so namreč l. 1849. prodirali Avstrijci in Rusi proti Aradu, kjer je bila

¹⁾ Mohamedanca. — ²⁾ Večerna molitev.